

DFKs.011-1/20

Zarządzenie Nr R/Z.0201-42/2020
Rektora
Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
z dnia 9 czerwca 2020 roku

w sprawie: **zmian zasad (polityki) rachunkowości Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie**

Działając na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 85), art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2019, poz. 351, z późn. zm.), zgodnie z § 16 ust. 5 Statutu Uczelni zarządzam, co następuje:

§ 1

W celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji Uczelni wprowadza się zmiany do zasad (polityki) rachunkowości Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie wprowadzonych zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 28 grudnia 2018 r. Nr R/Z.0201-64/2018, zmienionych zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 30 grudnia 2019 roku, wskazane w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem opublikowania z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2020 roku.

R e k t o r

Prof. dr hab. Kazimierz Karolczak

Pkt. 2.1.1. Wartości niematerialne i prawne otrzymuje poniższe brzmienie:

Do wartości niematerialnych i prawnych zaliczane są nabyte przez Uczelnię, spełniające definicję aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby Uczelni, a w szczególności:

- autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje (w tym na programy komputerowe), koncesje,
- prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
- know-how,
- wartość firmy,
- koszty zakończonych wynikiem pozytywnym prac rozwojowych,
- zaliczki na wartości niematerialne i prawne.

Wartości wytworzone we własnym zakresie nie mogą być zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych (z wyjątkiem kosztów zakończonych wynikiem pozytywnym prac rozwojowych). Takie wartości są ujmowane jako koszt okresu w zależności od tytułu kosztu.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się według wartości początkowej pomniejszonej o skumulowane odpisy umorzeniowe, a także o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Ulepszenie (np. modyfikacja lub aktualizacja programu komputerowego) w zależności od wartości stanowi albo odrębną wartość niematerialną i prawną, albo odpisywane jest w koszty wg niżej przedstawionych ogólnych zasad.

Ewidencja analityczna ilościowo-wartościowa składników wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest w module „Majątek trwały” programu Simple ERP. W ewidencji ujmowane są składniki wartości niematerialnych i prawnych:

1. powyżej 1.000,00 zł do 10.000,00 zł, zaliczane są do niskocennych wartości niematerialnych i prawnych, ujmowane w ewidencji księgowej na podstawie dokumentu OT i podlegają jednorazowej amortyzacji,
2. przekraczającej 10.000,00 zł, zwane wartościami niematerialnymi i prawnymi, ujmowane w ewidencji księgowej na podstawie dokumentu OT i podlegają amortyzacji według planu amortyzacyjnego.

Składniki aktywów trwałych o wartości początkowej do 1000,00 zalicza się w koszty.

Planowane odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych i prawnych ujmowane są jako koszt amortyzacji i dokonywane są według następujących zasad:

- amortyzacja naliczana jest metodą liniową w okresach miesięcznych, metoda ta nie może być zmieniana;
- odpisy dokonywane są począwszy od pierwszego dnia następującego po miesiącu, w którym wartość ta wprowadzona została do użytkowania, do końca tego miesiąca, w którym następuje zrównanie sumy odpisów umorzeniowych z ich wartością początkową lub w którym postawiono ją w stan likwidacji, sprzedano lub stwierdzono niedobór;

Nieplanowane odpisy amortyzacyjne ujmowane są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Dotyczą one m.in. odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, a także odpisów doprowadzających wartość netto wycofanych z użytkowania lub przeznaczonych do likwidacji składników wartości niematerialnych i prawnych do poziomu cen sprzedaży netto lub wartości godziwej ustalonej w inny sposób. W przypadku utraty wartości tego prawa likwiduje się go przez kompensatę z umorzeniem.

W jednostce stosowane są następujące okresy ekonomicznej użyteczności składników wartości niematerialnych i prawnych:

- licencje na programy komputerowe – 2 lata,
- wartość firmy – 5 lat,
- koszty zakończonych prac rozwojowych – 3 lata,
- pozostałe wartości niematerialne i prawne – 5 lat.

Pkt 2.1.2. Środki trwale otrzymuje poniższe brzmienie:

Do środków trwałych zaliczane są rzeczowe aktywa trwałe (z wyjątkiem tych, które zostały uznane za inwestycje) i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby Uczelni o wartości początkowej:

1. powyżej 1.000,00 zł do 10.000,00 zł, zaliczane są do niskocennych środków trwałych o charakterze wyposażenia, ujmowane w ewidencji księgowej na podstawie dokumentu OT i podlegają jednorazowej amortyzacji,
2. przekraczającej 10.000,00 zł, zwane środkami trwałymi, ujmowane w ewidencji księgowej na podstawie dokumentu OT i podlegają amortyzacji według planu amortyzacyjnego.

Składniki majątku o wartości do 1000 zł zaliczane są bezpośrednio w koszty zużycia materiałów.

Niezależnie od ceny nabycia lub zakupu w ewidencji ilościowo-wartościowej ujmowane są:

- telewizory;
- sprzęt komputerowy: komputery stacjonarne, przenośne, drukarki, skanery, monitory;
- książki i zbiory biblioteczne;
- meble.

Do środków trwałych zalicza się w szczególności:

- nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Na dzień bilansowy środki trwale wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Z wyjątkiem książek i czasopism, które są wyceniane po cenie zakupu.

Ewidencja analityczna ilościowo-wartościowa środków trwałych prowadzona jest w module „Majątek trwały” programu Simple ERP.

Planowane odpisy amortyzacyjne środków trwałych ujmowane są jako koszt amortyzacji i dokonywane są według następujących zasad:

- amortyzacja naliczana jest metodą liniową w okresach miesięcznych, metoda ta nie może być zmieniana;
- odpisy dokonywane są począwszy od pierwszego dnia następującego po miesiącu, w którym środek trwały wprowadzony został do użytkowania, do końca tego miesiąca, w którym następuje zrównanie sumy odpisów umorzeniowych z ich wartością początkową lub w którym postawiono go w stan likwidacji, sprzedano lub stwierdzono niedobór;
- odpisy amortyzacyjne środków trwałych o wartości początkowej wyższej od 1.000,00 zł i niższej lub równej 10.000,00 zł są dokonywane jednorazowo w miesiącu przyjęcia do użytkowania.

Ustalone stawki i metody amortyzacji uwidocznione są na kartach inwentarzowych środków trwałych oraz w tabeli amortyzacyjnej. Tabela amortyzacyjna stanowi jeden z elementów dokumentacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Amortyzacji podlegają czynne środki trwałe z wyjątkiem gruntów (art. 31 ustawy o rachunkowości) oraz budynków i budowli, które są umarżane. Prawo wieczystego użytkowania gruntu Uczelnia amortyzuje przez okres 20 lat.

Wartość początkowa środków trwałych może być powiększona o nakłady na ulepszenie.

Nakłady remontowe obciążają koszty okresu ich poniesienia. Przy kwalifikacji nakładów dotyczących środków trwałych na ulepszenia i remonty należy się kierować definicjami podanymi poniżej.

Przez **ulepszenie** rozumie się:

- przebudowę,
- rozbudowę,
- rekonstrukcję,
- adaptację,
- modernizację.

Przebudowa – zmiana (poprawienie) istniejącego stanu środka trwałego na inny.

Rozbudowa – powiększenie (rozszerzenie) środka trwałego, w tym również o części składowe i peryferyjne, które umożliwiają jego działanie w szerszym zakresie.

Rekonstrukcja – odbudowa całkowicie zużytego (zniszczonego) środka trwałego.

Adaptacja – przystosowanie środka trwałego do wykorzystania w innym celu niż wskazywało na to jego pierwotne przeznaczenie.

Modernizacja – unowocześnienie środka trwałego, które pozwala na realizację nowego zakresu działań.

Przez **remont środka trwałego** rozumie się przywrócenie utraconych cech użytkowych polegające co najwyżej na odtworzeniu stanu technicznego z dnia przyjęcia środka trwałego do używania oraz bieżącą konserwacją mającą na celu utrzymanie środka trwałego w stanie zdatnym do używania, stosownie do technicznych warunków eksploatacji określonych przez wytwórcę środka trwałego.

Nakłady na remonty środków trwałych obciążają koszty okresu, w którym je poniesiono.

Jeśli remont polega na wymianie uszkodzonej części środka trwałego i z przyczyn niezależnych od Uczelni nie można zakupić dokładnie takiej samej części zamiennej, gdyż w sprzedaży, ze względu na postęp techniczny, znajdują się wyłącznie części o lepszych parametrach użytkowych, wtedy nie występuje konieczność zwiększania wartości początkowej środka trwałego (dokonania ulepszenia), lecz cały koszt zaliczany jest do kosztów remontu.

Za klasyfikację nakładów do ulepszenia lub remontu środka trwałego odpowiada kierownik działu zlecającego nakład.

W przypadku nakładów na budowę lub ulepszenie środków trwałych, które nie dały efektu gospodarczego, dokonuje się odpisu aktualizującego wartość środków trwałych w budowie, który zwiększa pozostałe koszty operacyjne. Podstawą dokonania odpisu jest decyzja rektora po uzyskaniu opinii osoby rozliczającej nakłady.

Wartość początkowa i dokonane odpisy umorzeniowe od środków trwałych podlegają aktualizacji wyceny na podstawie odpowiedniego rozporządzenia ministra finansów. Ustalona w wyniku aktualizacji wyceny wartość księgowa netto środka trwałego nie powinna być wyższa od jego wartości godziwej, której odpisanie w przewidywanym okresie jego dalszego używania jest ekonomicznie uzasadnione.

Odpisy dotyczące środków trwałych, których wycena została zaktualizowana na podstawie rozporządzenia ministra finansów zmniejszają odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny różnice spowodowane aktualizacją wyceny środków trwałych. Ewentualną nadwyżkę odpisu z tytułu trwałej utraty wartości nad różnicami z aktualizacji wyceny zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

Trwała utrata wartości zachodzi wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, że kontrolowany przez Uczelnię środek trwały nie przyniesie w przyszłości w znaczącej części lub w całości przewidywanych korzyści ekonomicznych. Uzasadnia to dokonanie, w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, odpisu aktualizującego doprowadzającego wartość netto środka trwałego wynikającą z ksiąg rachunkowych do ceny sprzedaży netto, a w przypadku jej braku – do ustalonej w inny sposób wartości godziwej.

Trwała utrata wartości środka trwałego może nastąpić w przypadku przeznaczenia do likwidacji, wycofania z używania, ubytków fizycznych.

Ujawnione w trakcie inwentaryzacji środki trwałe nieobjęte ewidencją bilansową traktuje się jako nadwyżki inwentaryzacyjne i wycenia według aktualnej ceny rynkowej.